

skih sp. dostignuća. K. se dijeli na sistematsku, specijalnu i primijenjenu. U procesima k. utvrđuju se inicijalna stanja subjekta, određuju ciljevi i planovi te kontroliraju transformacijski procesi. Nizom operatora nastoji se djelovati na aktivnosti u tjele. odgoju, obrazovanju, rekreaciji i sp. treningu.

Kineziologija, časopis za naučna i stručna pitanja iz oblasti znanosti koje se primjenjuju u sportu, tjele. odgoju i sp. rekreaciji; izlazi u Zagrebu od 1971 u organizaciji Fakulteta za fizičku kulturu; urednici: prvo V. Horvat, a zatim M. Mraković.

kineziologija rekreacije, grana primijenjene kineziologije; proučava zakonitosti utjecaja i primjene kinezioloških stimulusa u svrhu prevencije ljudskog zdravlja te na procese unapređenja, obnavljanja i održavanja osnovnih bioloških, napose motoričkih funkcija do pozne starosti.

kineziologija sporta, grana primijenjene kineziologije; proučava zakonitosti utjecaja i primjene kinezioloških stimulusa na antropološka obilježja u svrhu postizavanja vrhunskih dostignuća u sportu.

kineziološka aktivnost, skup različitih svrshodnih struktura gibanja uvjetovanih biomehaničkim, utilitarnim i konvencijom utvrđenim karakteristikama pojedinih aktivnosti; k.a. može biti monostukturalna, polistrukturalna aciklička, polistrukturalna kompleksna ili polistrukturalna konvencionalna.

kineziološki operator, skup svrshodnih pokreta (vježbi), pojavnih oblika f.k., koji čine sadržaj transformacijskih procesa s ciljem promjene antropoloških dimenzija. Sadržaj k.o. određen je strukturom gibanja kineziološke aktivnosti.

kineziološki stimulus, određena tjele. vježba ili kompleks vježbi kojom kineziolog provodi transformacijski proces na nekom subjektu; doзира se na osnovi podataka i informacija o kineziološkom subjektu.

kineziometrija, statistika; naučna disciplina koja se bavi problemima mjerenja u kineziologiji.

kineziterapija, primjena tjele. vježbi u svrhu liječenja; terapija u cilju aktiviranja organizma i poboljšanja oštećenih funkcija. Vježbe se mogu izvoditi samostalno (aktivne vježbe) ili uz pomoć terapeuta ili raznih pomagala (pasivne vježbe). Prirodni agensi — voda, sunce i čisti zrak pospješuju primjenu kineziterapeutskih vježbi. Za terapiju oštećenih motornih funkcija naročito su korisne vježbe u vodi. Vježbe mogu biti usmjerene na poboljšanje stanja čitavog organizma (cirkulaciju krvi, disanje, tonus mišića) ili su lokalnog karaktera, odn. za pojedine mišiće. U k. postoje i specifične vježbe za određene namjene: korektivna gimnastika kojom se utječe na poboljšanje lošeg držanja tijela; ortopedska gimnastika za liječenje deformiteta tijela, osobito nogu; disajna gimnastika služi za otklanjanje poteškoća u disanju; porođajna gimnastika priprema trudnice za što lakši porođaj i dr. Kao uspješno sredstvo u k. se osim vježbi oblikovanja koriste i razne modifikirane igre i sp. igre. K. se primjenjuje u liječenju organizma nakon traumatskih oštećenja, osobito povreda koje su zahtijevale dugo mirovanje. Specifične vježbe koriste se kod kardiovaskularnih, reumatskih i neuroloških oboljenja.

King, Billie Jean (1943), teniska reprezentativka SAD; rekorderka u Wimbledonu sa 20 prvih mjesta, i to 6 u pojedinačnoj konkurenciji 1966-68, 1972-73, 1975, 10 u igri parova 1961-62, 1965, 1967-68, 1970, 1971-73, 1979 i 4 u igri mješovitih parova 1967, 1971, 1973-74; pobjednica na Međunarodnom prvenstvu SAD 1967, 1971-72, u igri

parova 1964, 1967 i u igri mješovitih parova 1967, 1971, 1973; pobjednica na Međunarodnom prvenstvu Australije u pojedinačnoj konkurenciji i u igri mješovitih parova 1968, zatim Francuske u pojedinačnoj konkurenciji i u igri parova 1972 te u igri mješovitih parova 1967 i 1970.

King's Cup, tenis: kup kralja Gustava, koji je šved. kralj Gustav V darovao 1936 za pobjednika međ. natjecanja muških reprezentacija. Natjecanje se održava zimi u dvoranama. U tom natjecanju redovito sudjeluje 15—20 evr. nac. reprezentacija. U jednom susretu igraju se dvije pojedinačne igre i jedna igra parova. Jugoslavija je bila pobjednik tog kupa 1963. Od 1976 to se natjecanje organizira kao dvoransko PE i igra se po sistemu ligi u kojima prvaci iduće sezone nastupaju u višoj grupi, a najslabije ekipe u nižoj grupi. Ovisno o plasmanu ekipe za nastup dobivaju novčane nagrade.

kingeri (jap.), karate: udarac rustom stopala u genitalije protivnika. Noga se podigne i zgrči u koljenu. Naglim ispružanjem potkoljenice zadaje se udarac. Noga se zatim ponovno zgrči i spusti na tlo. K. je efikasan udarac u samoobrani; zabranjen je na natjecanjima.

kinogram (grč.), niz slika koje u slijedu postupno prikazuju karakteristične položaje tijela u toku izvođenja određene vježbe, odn. tehnike sp. kretanja.

kip (engl.), sinhronizirano plivanje: natjecateljska figura; izvodi se iz pruženog leđnog položaja i rukama u odručenju nadolje. Noge se zgrče u koljenima tako da potkoljenice ostaju paralelne s površinom vode, a glava sagnuta naprijed. Zamahom ruku i rotacijom oko čeonice osi, tijelo uranja naglavce u vodu, dok trup i noge ostaju u istom odnosu. Iz tog položaja, pružanjem nogu i kretanjem glave nadolje i tijelo se okomito pruža pod vodom, dok se potkoljenice dižu iznad vode, a ruke ostaju u odručenju gore.

Kiphuth, Robert (1890—1967), amer. trener u plivanju, nastavnik gimnastike i plivanja Univerziteta Yale u New Havenu (1914—58); kao trener vodio 3 olimp. reprezentacije SAD (Ol 1936, 1948 i 1952). Njegovi su plivači od 1924 do 1937 osvojili u neprekidnom nizu 175 prvih mjesta na prvenstvu SAD, Ol i dr.

Kirigin, Božidar (1921—77), klimatolog; planinar i skijaš; prije Aprilskog rata član PD Mosor (Split), poslije Oslobođenja, PD Zagreb. Organizirao niz meteoroloških objekata po hrv. planinama. Njegovom se zaslugom razvila u planinarskom domu na Zavižanu Glavna planinska meteorološka stanica u SRH. Od 1954 redoviti suradnik Međunarodnih sastanaka za alpsku meteorologiju.

Kirigin, Tito (1920), slastičar, direktor RO Bobis (Split); sp. radnik. Bio predsjednik Atletskog sportskog kluba Split (1956—62) i NK Hajduk (1970—80). Zajednice nogometnih klubova I savezne lige (1971—72); član Predsjedništva NSJ i Nogometnog saveza Hrvatske. Uz brojne nagrade i priznanja dobitnik je Republičke nagrade fizičke kulture SRH (1978). Trofeja saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1978) i titule »zaslužni nogometni radnik NSJ« (1979).

Kirin, Mica (1928), sp. radnica, sudionica NOR, nosilac Partizanske spomenice 1941. Bila je tajnica i predsjednica sportskih društava invalida i Saveza za sport i rekreaciju invalida grada Zagreba. Sudjelovala kao natjecateljica na mnogim natjecanjima invalida. Dobitnica Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1982).

B. J. KING

S. KITIĆ

kirnja, riba koštunjača, živi na pjeskovitom ili hridinastom dnu u dubinama do 300 m. Tijelo je izduženo, usta velika s isturenom donjom vilicom. Smeđe je boje i prekrivena svijetlim pjegama. U sp. ribolovu ulov k. smatra se trofejom. Na natjecanjima boduju se samo k. teže od 1000 g. K. teška 1000 g vredn uje se sa 1000 b., a svaki daljnji g obračunava se kao 1 b.

kisikov dug, razlika između povećane količine kisika koju uzima organizam poslije izvršenog mišićnog rada i količine kisika uzimane u početnom stanju; količina O₂ potrebna da nadoknadi deficit kisika nastao nakon perioda intenzivnog mišićnog rada. K.d. koji služi uklanjanju lakтата iz krvi i tkiva naziva se laktacidni k. d., a onaj koji služi za ponovnu sintezu ATP, kreatin fosfata i popunjavanje iskoristivog O₂ iz krvi, mioglobina i tjele. tekućine, naziva se alaktacidni k. d.

kisikov puls, fiziologija: količina kisika koja se prenosi putem krvi pri svakom udaru pulsa. K.p. je proporcionalan udarnom volumenu srca. Izračunava se po formuli:

$$\text{potrošnja O}_2 \text{ (ml/min)}$$

$$\text{srčana frekvencija (otkucaja u min)}$$

Vrijednosti k.p. kreću se od 3,5 ml u mirovanju do 20 ml pri radu.

Kitić, Svetlana (1960), rukometna reprezentativka, članica RK Jedinstvo (Tuzla), od 1976 i 1981 RK Radnički (Beograd) i u 1980 RK Lokomotiva (Mostar), zaslužna sportašica Jugoslavije. Na Ol 1980 članica ekipe koja je osvojila srebrnu medalju.

Kiwi, popularni naziv vojne ragbi reprezentacije Novog Zelanda koja je 1945—46 boravila u V. Britaniji i Francuskoj, odigravši tamo 33 utakmice.

kizamizuki (jap.; udarac šakom koja sjecka), karate: kratak udarac šakom s trzajem, najčešće uz skok naprijed ili iz mjesta, kada napada protivnik.

Kizimov, Ivan Mihajlovič (1928), sovj. reprezentativac u dresurnom jahanju, zaslužni majstor sporta SSSR; prvi na Ol 1968 i 1972 (ekipno), treći na Ol 1964 (ekipno); prvi na PS 1966; drugi na Ol 1968 (ekipno)

kladionica, organizacija koja priređuje igre na sreću, naročito u konjičkom sportu kao kladenje na poredak stizanja na cilj trkačkih konja u nekoj utrci. U kladionicama se koristi totalizator, uređaj za kladenje koji regi-